

LÄHILOGISTIIKKA

KULJETUKSET JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

13.10.2021

KULJETTAJA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELIJÄNÄ

Lähilogistiikka on Kelan suorakorvaustilausten palveluntuottaja. Tiedot, jotka siis välittyvät Lähilogistiikan kuljettajille tilausten mukana, ovat alkuaan Kelan tietojärjestelmistä. Toisin sanoen lähes kaikki tilauksissa olevat tiedot ovat Kelan rekisteritietoja. Kela on valtion laitos ja valtion laitoksena se kiinnittää erityistä huomiota palvelutuottajiensa tietosuojamenettelyihin. Tämä dokumentti on Lähilogistiikan kuljettajille suunnattu opas siitä, kuinka Kela tilausten henkilötietoja tulisi käsitellä.

MIKÄ ON HENKILÖTIETOA

Tietosuoja-asetuksen mukaan henkilötietoa on kaikki tieto, jonka perusteella luonnollinen henkilö voidaan tunnistaa. Henkilötietoja ovat esimerkiksi:

- Nimi
- Puhelinnumero
- Sairauksia koskevat tiedot
- Kotiosoite

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että EU:n ja tietosuojavaltuutetun määritelmät, siitä mikä on henkilötietoa, on hyvin laava. Mikä tahansa henkilöä yksilöivä tieto voidaan katsoa olevan henkilötietoa.

KÄSITTELIJÖIDEN MÄÄRITELMÄT

Ennen varsinaisen aiheen, joka on turvallinen henkilötietojen käsittely, on syytä selventää aiheen keskeisimmät käsitteet. Keskeisimmät käsitteet ovat rekisterinpitäjä ja käsittelijä. Suomen tietosuojavaltuutettu määrittelee nämä käsitteet seuraavasti.

Rekisterinpitäjä määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot.

Henkilötietojen käsittelijä toimii rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti ja sen alaisuudessa.

Lähilogistiikan kuljetusten kannalta tämä tarkoittaa, että Lähilogistiikka käsittelee Kelan henkilötietoja ja Kela on rekisterinpitäjä.

TIETOTURVALLISUUDEN HUOMIOIMINEN

Alkuun on heti todettava, että kuljettajan mahdollisuudet vaikuttaa kuljetusten tietoturvaluuteen ovat hyvin pienet. Käytettävä laitteisto on Lähilogistiikan määrittelemää ja Lähilogistiikka vastaa siis siitä, että laitteiston tietoturvaluuden taso on Kelan vaatimusten mukainen. Parhain kuljettajan vaikutuskeino tietoturvaluuteen on se, että:

” Käytä kuljetusten hoitamiseen ainoastaan työnantajan tarjoamia työvälineitä. Älä yhdistä työnantajan laitteita omiin laitteisiin. Älä siirrä tai käsittele tilauksia omilla laitteilla.”

Jos havaitset, että työnantajan laitteet käyttäytyvät oudosti tai niiden tietoturvassa on havaittavissa heikkouksia, ole yhteydessä Lähilogistiikan tekniseen tukeen.

KULJETUKSET JA TIETOSUOJA

Hyvä tietosuoja saavutetaan yhdistämällä oikeat tekniset ratkaisut ja huolehtimalla siitä, että tietoa käsitellään turvallisella tavalla. Tietoturvan osalta mainittiin, että kuljettajat voivat vain rajoitetusti vaikuttaa tietoturvan tasoon. Sitä vastoin tietosuojan kannalta kuljettajat ovat avainasemassa. Hyvän tietosuojan saavuttaminen vaatii jatkuvaa valppautta ja riskien tiedostamista. Mieti siis mitä teet ja miten käsittelet tietoa.

RISKIT

Yritysten tietoturva Suomessa on erittäin hyvällä tasolla. Suomessa verkkorikoksen kohteeksi joutuminen niin, että rikolliset hyödyntävät tekniikan tietoturvaheikkouksia on epätodennäköistä. Ei tietenkään olematonta, mutta hyvin paljon harvinaisempaa kuin tietosuojaheikkouksien hyödyntäminen. Huijaaminen, tietojenkalastelu ja kaikenlainen muu sosiaalinen vaikuttaminen on helpompaa ja huomattavasti halvempaa kuin murtautuminen henkilötietoihin tietoturvaaukkoja etsimällä. Kun tämän asian tiedostaa ja asennoituu omaan toimintaansa sen mukaisesti, on jo saavuttanut paljon. Tästä syystä kuljetusten aikana olisi hyvä välttää keskustelemasta seuraavista aiheista:

- Raha
- Omaisuus
- Henkilöllisyys
- Maineeseen liittyvät asiat/arkaluontoiset tiedot

Kun vältät keskustelemasta asiakkaiden kanssa näistä edellä mainituista aiheista, et voi myöhemmin epähuomiossa paljastaa muille kiinnostuneille niihin liittyviä tietoja. Harvemmin sosiaalinen vaikuttaminen liittyy johonkin muuhun kuin edellä esitettyihin aiheisiin. Asiakkaan kannalta katsottuna hänen tietosuojariskinsä kuljetusten aikana liittyvät siis hyvin todennäköisesti näihin asioihin.

KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEITÄ KULJETUKSEN TIETOSUOJAN PARANTAMISEKSI

Useimmat tietosuojatoimenpiteet ovat itsestään selvyiksiä, jopa haitallisen itsestään selviä. Kun samoja asioita toistetaan usein ja mitään ongelmia ei ole, voi tärkeimmät ohjeet tietosuojan parantamiseksi tuntua vähäpätöisiltä ja holhoavilta. Muista kuitenkin seuraava fakta. Asiat voivat tietosuojan osalta mennä toivotulla tavalla miljoona kertaa oikein, siitäkin huolimatta, että tietosuojahuolellisuutta laiminlyödään. Tietovuoto ei vaadi useita systemaattisia virheitä toteutuakseen vaan riittää, että huolellisuutta laiminlyö yhden kerran ja aiheutunutta vahinkoa ei välttämättä voi korjata millään toimenpiteillä. Kuljetusten aikana kiinnitä huomiota seuraaviin asioihin.

ENNEN KULJETUSTA

- Kela ja Lähilogistiikka edellyttää kuljettajilta salassapito velvollisuuden noudattamista. Älä aja kuljetuksia ellei ole allekirjoittanut salassapitovelvollisuus sopimusta
- Huolehdi, että autosi turvalaitteisto on sellaisella tasolla, että se ei aiheuta asiakkaalle tietosuojaongelmaa. (Esimerkiksi katso, että turvakameraosta on informoitu asiakasta asianmukaisella tavalla jne.).
- Varmista, että tiedät, miten autat asiakasta, jos hänellä on kysyttävää kuljetukseen liittyvästä tietosuojasta
  - Kela on rekisterinpitäjä. Rekisteihin liittyvät tiedot tulee tarkastaa Kelalta.
  - Kuljetuksen kerryttämä data (esim. ajetun reitin tiedot) on Routergroup:n omistama.
  - Kuljetusten teknisten laitteiden tietoturvasta vastaa Lähitaksi.
- Varmista, että edellisestä kuljetuksista ei ole jäänyt mitään asiakkaaseen viittaavaa tietoa. Siivoa tippuneet kuitit pois ja korjaa talteen löytötavarat.

KULJETUKSEN AIKANA

- Tiedosta ja tunnista asiakkaaseen liittyvät tietosuojariskit. Vältä keskustelemasta riskejä sisältävistä aiheista asiakkaan kanssa.
- Älä tee omia tallenteita kuljetuksesta

KULJETUKSEN JÄLKEEN

- Poista kuljetukseen liittyvät tiedot heti kun niitä ei enää tarvita.
- Olet salassapitovelvollinen. Älä keskustele kuljetuksista kollegoiden, asiakkaiden tai tuttavien kanssa.

- Jos joudut teknisen vian tai muun häiriön seurauksena selvittämään kuljetuksen tapahtumia jälkikäteen niin toimi hyvien tietosuojakäytäntöjen mukaisesti.
  - Älä lähetä tietoja julkisen verkon kautta
  - Varmista aina vastaanottajan osoite
  - Käytä salattua yhteyttä, mikäli mahdollista
  - Älä pidä kopioita paikassa, josta ne voidaan helposti julkaista verkkoon
  - Poista henkilötiedot heti kun niiden säilyttämiselle ei ole mitään käyttöä
- Jos asiakkaalta on kuljetuksesta jäänyt jälkeen muistitikkuja, muistikortteja tai muita teknisiä laitteita niin älä missään nimessä kytke niitä auton tai omiin teknisiin laitteisiin.

LOPUKSI

Tietosuoja ja siihen liittyvät ilmiöt ovat julkisuudessa juuri nyt erittäin paljon esillä. Uutisointia on lähes päivittäin ja asiakkaat ovat hyvin tietoisia siitä mikä on hyvä tietosuojan taso. Monet tietosuojaan liittyvät asiat voivat tuntua itsestään selvyyksiltä. Näissäkin ohjeissa on aivan varmasti sellaisia asioita, joita olet nähnyt jossain muussa yhteydessä jo aiemmin. Jos et muuten niin ainakin jonkin ison tietosuojaselkkauksen yhteydessä olet varmasti lukenut uutisen siitä, miten jokainen voi parantaa omaa tietosuojaansa. Se, että näitä asioita toistetaan jatkuvasti, ei tee niistä vääriä tai vanhentuneita. Asia on päinvastoin. Samoilla helpoilla ja yksinkertaisilla asioilla voi saada paljon aikaiseksi. Yksi tietosuojaohje jää kuitenkin usein liian vähälle huomiolle:

”Mikäli havaitset tietosuoja- tai tietoturvaongelman niin tuo se esille ja kerro asiasta eteenpäin.”

Tietosuojaohjeet ovat usein täynnä kieltoja. Älä tee niin ja älä tee näin, mutta harvoin painotetaan sitä asiaa, että ongelmien esiintuominen on vastuunjakamista. Tietosuojaongelmien kanssa ei tarvitse painia yksin ja ongelmiin harvoin voi vaikuttaa, jos ne eivät tule ilmi. Ongelmien esiintuominen ajaa kaikkien etua. Jaa siis havaintosi eteenpäin.

